

Päivähoito- ja kerhotilojen suunnittelu

Espoon seudun ympäristöterveys
Ohje 2018

PÄIVÄHOITO- JA KERHOILOJEN SUUNNITTELU

16.1.2009 /1.9.2013 /17.1.2018

SISÄLLYS

1	ILMOITUS JA ILMOITUSVELVOLLISUUS.....	3
2	PÄIVÄKODIN YLEISET TILAT	4
	2.1 Huoneiston sijoittaminen.....	4
	2.2 Tilan tarve.....	4
	2.3 Sisätilojen turvallisuus.....	4
	2.4 Esteettömyys	4
	2.5 Wc-, pesu- ja siivoustilat	5
	2.6 Henkilöstötilat	5
	2.7 Ilmanvaihto	6
	2.8 Talousvesi ja jätehuolto	6
	2.9 Ulkoleikkialueet.....	6
3	RYHMÄPERHEPÄIVÄKODEILLE ASETETUT VAATIMUKSET	7
4	KERHO- JA LEIKKITILAT	8
5	OMAVALVONTA.....	9
6	LAINSÄÄDÄNTÖÄ JA MUITA OHJEITA	10
7	YHTEYSTIEDOT.....	10

1 ILMOITUS JA ILMOITUSVELVOLLISUUS

Toimijan on tehtävä päiväkodin käyttöönotosta:

- 1) terveydensuojelulain mukainen ilmoitus päiväkotihuoneiston käyttöönotosta 30 vrk ennen toiminnan aloittamista ja
- 2) elintarvikelain mukainen ilmoitus viimeistään neljä viikkoa ennen elintarvikehuoneiston (keittiön) toiminnan aloittamista.

Ilmoitus on tehtävä myös toiminnan olennaisesta muuttumisesta, esimerkiksi kerhotilan muuttamisesta päiväkodiksi tai jakelukeittiön muuttamisesta valmistuskeittiöksi. Ilmoitukset tulee toimittaa Espoon seudun ympäristöterveyteen. Kaavakkeita on saatavissa ympäristöterveyden toimipisteistä ja internetistä: www.espoo.fi/ymparistoterveys/lomakkeita. Terveystarkastuksen mukaisen ilmoituksen liitteeksi tulee toimittaa pohja- ja ilmanvaihtopiirustukset sekä tarvittaessa selvitys talousveden laadusta.

Espoon seudun ympäristöterveys tarkastaa ilmoituksen ja lähettää todistuksen ilmoituksen käsittelystä sekä tekee tarvittaessa terveydensuojelulain 45 §:ssä mainitun tarkastuksen. Ilmoitusten käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy Espoon kaupungin hallituksen hyväksymän taksan perusteella.

Toimijan vaihtumisesta tai toiminnan lopettamisesta tulee ilmoittaa kirjallisesti Espoon seudun ympäristöterveyteen.

Päiväkodin suunnittelussa voidaan käyttää ohjeina Sosiaali- ja terveysministeriön Päivähoidon turvallisuussuunnittelu -opasta. Suunnitteluvaiheessa tulee hyvissä ajoin olla yhteydessä terveystarkastajaan, sekä muihin viranomaisiin, kuten päivähoitopäällikköön tai -asiantuntijaan, rakennusvalvontaan (tilan uusi käyttötarkoitus) sekä palo- ja työsuojeluviranomaisiin.

Keittiön suunnittelussa voi käyttää apuna Espoon seudun ympäristöterveyden Tarjoilupaikkojen vaatimusten pääperiaatteet -ohjetta, joka on saatavilla internetissä www.espoo.fi/ymparistoterveys sekä Espoon seudun ympäristöterveyden toimipisteistä (yhteystiedot jäljempänä). Elintarvikehuoneistosta tulee tehdä elintarvikelain 13 § mukainen ilmoitus viimeistään neljä viikkoa ennen toiminnan aloittamista. Elintarvikelain mukaisesta ilmoituksesta on erillinen käsittely.

2 PÄIVÄKODIN YLEISET TILAT

2.1 Huoneiston sijoittaminen

Päiväkotia ei tule sijoittaa alueelle, jossa esiintyy voimakasta melua tai terveydelle haitallisia epäpuhtauksia. Sijoituksessa tulee huomioida myös maaperän laatu (mm. radon ja haitalliset maaperässä olevat yhdisteet) ja lähialueen toiminnot (liikenne, vesistöt yms.), jotka voivat vaikuttaa päiväkotitoimintaan. Rakennuspaikan on syytä olla maaperältään riittävän kuiva rakenteiden kosteusvaurioiden välttämiseksi.

Päiväkodin sijoittamisessa tulee huomioida, ettei toiminta (esim. huolto- ja asiointiliikenne) aiheuta kohtuutonta haittaa lähiympäristön asukkaille.

2.2 Tilan tarve

Päiväkodin eri ryhmien tilojen tulisi olla erotettavissa ovilla toisistaan tarttuvien tautien leviämisen ehkäisemiseksi. Tilaa on varattava riittävästi hoidossa olevien lasten ikärakente huomioiden mm. leikkiä, lepoa ja ruokailua varten.

Ryhmätila kokonaisuuden (kotialueen) suositellaan sisältävän vähintään 70m² varsinaista oleskelutilaa, joka voi jakautua kahteen tai useampaan leikki-, ruokailu-, ja lepotilaan. Lisäksi mukaan lasketaan eteistila ja märkäeteinen sekä wc- ja pesutilat. Kuitenkin lasten käytettävissä olevaa tilaa tulisi varata vähintään 5 m²/lapsi, kun kuraeteistä eikä wc-tiloja lasketa. Ryhmätilassa (kotialue) tulee olla vesipiste käsienpesua ja juomaveden saamista varten.

Päivähoitohuoneistossa on oltava riittävästi varastotilaa mm. lelujen, askartelutarvikkeiden, liikuntavälineiden, wc- ja käsipyyhepaperien säilytystä varten. Myös toimisto- ja neuvottelutilojen tarve tulee huomioida.

2.3 Sisätilojen turvallisuus

Sisätiloissa ei saa olla vaarallisia rakenteita. Suunnittelussa on huomioitava mm. mahdollisten portaiden ja parvien turvallisuus, pintojen liukkaus, vaaraa aiheuttavat terävät kulmat, ovien aukeamissuunnat sekä sarana- ja sormisuoja- ja kynnyksiä tulee välttää. Sähköasennusten tulee olla lapsille turvallisia.

Lasten tiloissa olevat liedet on syytä suojata ja varustaa turvakytkimellä. Valaistuksen tulee olla riittävä, myös luonnonvalon saanti tulee varmistaa.

Hätäpoistumisteiden tarpeesta tulee olla yhteydessä pelastusviranomaiseen.

Materiaalien valinnassa tulee huomioida ääneneristysasiat ja ehkäistä liiallinen jälkikaiunta. Päiväkotia sijoitettaessa kerrostaloon tulee huolehtia siitä, ettei häiritsevää melua kantaudu huoneistosta toiseen. Rakenteissa tulee suosia vähäpäästöisiä materiaaleja. Allergisoivat ja myrkylliset huonekasvit eivät kuulu päiväkotiin.

Tilat tulee suunnitella siten, että ne ovat helposti puhtaana pidettäviä. Korkealla sijaitsevia, hankalasti puhdistettavia tasoja tulee välttää.

2.4 Esteettömyys

Päivähoitotiloja suunniteltaessa tulee huomioida tilojen esteettömyys. Uusia rakennuksia suunniteltaessa noudatetaan Ympäristöministeriön määräyksiä

esteettömästä rakentamisesta. Myös perustettaessa päiväkotia vanhaan kiinteistöön, tulee arvioida tilan soveltuvuutta erityisryhmille mm. kuulo-, näkö- ja liikuntavammaisille. Tuulikaapissa ja muilla poistumisteillä ei saa säilyttää liikumista haittaavia ulkoiluvälineitä, lastenrattaita tai muita tavaroita, vaan näille tulee järjestää asianmukaiset säilytystilat muualta. Ohjeita esteettömästä ympäristöstä on STM:n julkaisemassa ohjeessa "Päiväkotien turvallisuussuunnittelu".

2.5 WC-, pesu- ja siivoustilat

Tartuntatautien leviämisen ehkäisemiseksi jokaisella ryhmällä tulisi olla omat wc-tilat. Jokaista alkavaa kymmentä lasta kohden tulee olla wc-istuin ja käsienpesuallas. Käsienpesupisteet tulee varustaa pesuaineannostelijalla ja käsipyyhketelineellä. Henkilökunnan tulee käyttää käsien kuivaamiseen kertakäyttöpyyhkeitä. Myös lasten käsien kuivaamiseen suositellaan kertakäyttöpyyhkeitä. Henkilökohtaisia kangaspyyhkeitä käytettäessä pyyhkeet tulee säilyttää riittävän erillään toisistaan ja pestä riittävän usein.

Vaippaikäisille on oltava erilliset pesu- ja vaipanvaihtopisteet. Vaipanvaihtopisteeseen tulee varata riittävästi asianmukaista säilytystilaa puhtaille vaipoille, kertakäyttökäsineille ym. tarvikkeille sekä kannellinen roska-astia käytetyille vaipoille. Isommille lapsille tulee olla ainakin suihku pesua varten.

Kuravaatteiden ja muiden ulkovaatteiden puhdistamista ja kuivatusta varten tulee järjestää tilat mieluiten sisäänkäynnin yhteyteen. Sisäänkäyntien yhteydessä tulee olla tuulikaappi.

Vaatehuoltoa varten on oltava asianmukaisesti varustettu kodinhoitohuone, jossa on pyykinpesu- ja kuivatuslaitteet. Tai vaatehuolto tulee järjestää esim. pesulassa. Vaatehuoltotilan mahdollisuuteen tulisi varautua, vaikka vaatehuolto järjestettäisiin ulkoistetusti.

Päiväkodin yleisten tilojen (wc-tilat, hoitotilat, käytävät, eteiset) siivousvälineille on oltava lukollinen siivousvälinetila. Tila tulee varustaa vesipisteellä, kaatoaltaalla, lattiakaivolla, kuivauspatterilla, koneellisella poistoilmanvaihdolla ja riittävällä määrällä telineitä ja hyllytilaa siivouksessa käytettäville välineille ja aineille. Siivousvaunulle, imurille ja lattianhoitokoneelle tulee varata säilytystilaa.

2.6 Henkilöstötilat

Päiväkotihuoneistoon tulee varata työsuojeluviranomaisten ohjeiden mukaisesti henkilöstötilat, mm. wc-, peseytymis-, pukeutumis- ja taukotila sekä pukukaapit.

Keittiöhenkilökunnalle on oltava omien ja työvaatteiden säilytystä varten erilliset säilytystilat (esim. kaksiosainen pukukaappi). Valmistuskeittiön keittiöhenkilökunnalle on oltava oma wc, joka ei aukea suoraan elintarvikkeiden käsittelytiloihin.

Henkilökunnan tiloja suunniteltaessa tulee huomioida, että henkilökunnan eväitä ei saa säilyttää keittiön tiloissa. Tätä varten henkilökunnan tiloihin tulee sijoittaa jääkaappi.

2.7 Ilmanvaihto

Päivähoitotiloissa tulee olla riittävä koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihto. Tuloilman tulee olla lämmitetty. Asumisterveysasetuksen (545/2015) mukaisesti ulkoilmavirran tulee olla päiväkodeissa käytön aikana vähintään 6 dm³/s henkilöä kohden. Ilmanvaihdon tulee olla aina päällä. Ilmanvaihto ei saa aiheuttaa vetoisuutta tai häiritsevää melua. Tuloilman epäpuhtaudet tulee poistaa mahdollisimman hyvin.

Vanhoihin kiinteistöihin muutettavissa päiväkodeissa tulisi olla vähintään poistoilmanvaihto ja raitisilmaventtiilit. Oleskelutilassa tulisi olla ainakin yksi avattava tuuletusikkuna.

2.8 Talousvesi ja jätehuolto

Päiväkoti tulee liittää yleiseen vesijohto- ja viemäriverkostoon. Jos yleistä vesijohto- ja viemäriverkostoa ei alueella ole, tulee vesihuoltoon liittyvistä asioista ottaa yhteyttä terveystarkastajaan. Talousveden laatu tulee tällöin tutkituttaa ja jätevesijärjestelmän soveltuvuus selvittää suunnittelun alussa.

Huoneistossa on oltava riittävästi jätteiden keräämiseen tarkoitettuja astioita.

Jäteastiat tulee tyhjentää päivittäin ja pestä säännöllisesti.

Kiinteistön jätteenkeräyspisteen ja jäteastioiden puhtaudesta tulee huolehtia.

Jätehuoltotiloja suunniteltaessa tulee huomioida pääkaupunkiseudun yleiset jätehuoltomääräykset (lisätietoa www.hsy.fi).

2.9 Ulkoleikkialueet

Päiväkodin käytössä tulee olla riittävän kokoinen ja tarkoitukseen soveltuva ulkoleikkialue. Päiväkodin ulkoilualue tulisi mitoittaa kooltaan n. 20 m²/tilapaikka. Mikäli ulkoleikkialue ei ole päiväkodin välittömässä läheisyydessä, kulku sinne tulee olla turvallinen. Päiväkodin yhteydessä olevaa piha-aluetta tulisi olla vähintään 5 m²/lapsi. Päiväkodin huolto- ja asiointiliikenne tulee erottaa leikkialueista sekä sisäänkäyntiovista.

Uloskäynnin yhteyteen suositellaan järjestettävän lapsille turvallinen aidattu odottelualue, mikäli päiväkodin yhteydessä ei ole aidattua pihaa. Yleistä puistoa käytettäessä puiston käyttöaste (muut alueen puistoa käyttävät päiväkodit) tulee varmistaa varhaiskasvatuksesta.

Päiväkodin käytössä oleva leikkialue on pääsääntöisesti aidattava ja varustettava asianmukaisella portilla. Aidan suositeltava korkeus on vähintään 120 cm. Aidan tulee myös olla riittävän tiivis ja rakenteeltaan sellainen, ettei se houkuttele kiipeämään. Aidan sisäpuolella ei esimerkiksi saa olla askelmiksi soveltuvia tukiosia. Aidan alareunan ja maanpinnan välineen etäisyys ei saa ylittää 10 cm:ä, jottei lapsi mahdu ryömimään aidan alitse. Portin avausmekanismi tulee olla sellainen, että lapsi ei saa porttia auki.

Leikkikenttävälineiden on oltava turvallisia ja vaarattomasta materiaalista valmistettuja. Leikkivälineiden ympärillä on oltava riittävästi vapaata tilaa ja alustojen on oltava iskuja vaimentavaa materiaalia. Leikkikenttävälineitä on huollettava ja kunnostettava säännöllisesti. Pihalla ei tule olla myrkyllisiä tai piikkisiä kasveja. Piha-alueen pintamateriaalin tulee olla mahdollisimman vähän pölyävää ainesta.

Leikkivälineissä ja niiden sijoittelussa tulee noudattaa standardeja SFS-EN 1176 (- 1-11) ja SFS-EN 1177.

3 RYHMÄPERHEPÄIVÄKODEILLE ASETETUT VAATIMUKSET

Ryhmäperhepäiväkodissa lapsiryhmän koko on 8-12 lasta ja ryhmässä työskentelee 2-3 hoitajaa.

Ryhmäperhepäiväkotia koskevat pääasiassa samat vaatimukset kuin päiväkotihuoneistoa. Lapsiryhmän koko määräytyy mm. tilan pinta-alan ja ilmanvaihdon riittävyyden mukaan.

Päivähoitoon varatun tilan, kuten myös tavallisen asuinhuoneiston, ulkoilmavirran tulee olla Asumisterveysasetuksen (545/2015) mukaisesti oleskelutiloissa käytön aikana vähintään 6 dm³/s henkilöä kohden. Mikäli huoneistossa on vain koneellinen poistoilmanvaihto, tulee tilassa olla korvausilmaventtiilit.

Jokaista alkavaa kymmentä lasta kohden on oltava wc-istuin ja käsienpesuallas. Henkilökunnalle tulee olla omat wc-tilat. Käsienpesupisteet tulee varustaa pesuaineannostelijalla ja käsipyyhetelineellä. Henkilökunnan tulee käyttää käsien kuivaamiseen kertakäyttöpyyhkeitä. Myös lasten käsien kuivaamiseen suositellaan kertakäyttöpyyhkeitä. Henkilökohtaisia kangaspyyhkeitä käytettäessä pyyhkeet tulee säilyttää erillään toisistaan ja pestä riittävän usein. Vaippaikäisiä varten on oltava vaipanvaihto- ja pesupiste. Isommille lapsille tulee olla suihku pesua varten. Märkiä vaatteita varten tulee olla kuivatuskaappi tai vastaava.

Ryhmäperhepäiväkodissa tulee olla lukollinen säilytystila siivoukseen käytettävälle välineille ja aineille. Myös suurille siivousvälineille, kuten imurille, tulee varata riittävästi säilytystilaa. Siivousliinojen pesu- ja kuivausmahdollisuus tulee järjestää. Keittiön pintojen ja elintarvikkeiden säilytystilojen puhdistamiseen suositellaan käytettävän kertakäyttöisiä siivousliinoja.

Ryhmäperhepäiväkodin käytössä lähietäisyydellä tulee olla riittävän kokoinen turvallinen pihaleikkialue. Pääsääntöisesti leikkialueen tulee olla aidattu.

4 KERHO- JA LEIKKITILAT

Kerhotyypiksi toiminnaksi katsotaan toiminta, joka kestää alle 5 tuntia/ryhmä ja jossa ei tarjota lämmintä ruokaa, esim. perusopetuksen iltapäivähoito ja lasten päiväkerho.

Kerhotilojen käyttöön otosta on tehtävä terveydensuojelulain mukainen ilmoitus. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos koko toiminta tapahtuu terveydensuojeluviranomaisen hyväksymissä tiloissa, esim. päiväkodissa tai koulussa. Tällöinkin tiedot toiminnasta ja toiminnanharjoittajasta tulee ilmoittaa ympäristöterveyteen.

Lasten käytettävissä olevaa tilaa tulisi varata toiminnan mukaan vähintään 5 m²/lapsi. Sisäänkäynti tulee varustaa tuulikaapilla.

Kerhotilojen ulkoilmavirran tulee olla Asumisterveysasetuksen (545/2015) mukaisesti käytön aikana vähintään 6 dm³/s henkilöä kohden. Ilmanvaihdon tulee olla aina päällä. Ilmanvaihto ei saa aiheuttaa vetoisuutta tai häiritsevää melua. Tuloilman epäpuhtaudet tulee poistaa mahdollisimman hyvin.

Suurten ryhmien tiloissa tulee olla koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihto. Pienten ryhmien (lapsia alle 20 lasta) tiloissa tulee olla vähintään koneellinen poistoilmanvaihto ja tilaan tulee olla järjestetty korvausilman saanti.

Kerho- ja leikkituloissa tulee olla toiminnan mukaan riittävästi wc-tiloja, pääsääntöisesti yksi wc ja käsienpesuallas 10–15 lasta kohti. Henkilökunnalle tulee olla omat wc-tilat. Käsienpesupisteet tulee varustaa pesuaineannostelijalla ja käsipyyheteineillä. Henkilökunnan tulee käyttää käsien kuivaamiseen kertakäyttöpyyhkeitä. Myös lasten käsien kuivaamiseen suositellaan kertakäyttöpyyhkeitä. Henkilökohtaisia kangaspyyhkeitä käytettäessä pyyhkeet tulee säilyttää erillään toisistaan ja pestä riittävän usein.

Kerhotilojen siivoukseen käytettävillä välineillä ja aineilla on oltava lukollinen säilytystila. Siivousliinojen pesu- ja kuivausmahdollisuus tulee järjestää. Keittiön pintojen ja elintarvikkeiden säilytystilojen puhdistamiseen suositellaan käytettävän kertakäyttöisiä siivousliinoja.

Kohteessa, jossa käsitellään elintarvikkeita, on oltava omavalvontasuunnitelma. Omavalvontasuunnitelman tulee olla kirjallinen ja se tulee säilyttää kohteessa. Omavalvontasuunnitelmassa kuvataan mm. elintarvikkeiden hankinta, säilytys ja tarjoilu sekä siivoussuunnitelma. Elintarvikelain mukainen ilmoitus tulee tehdä, mikäli elintarvikkeiden käsittely ja siihen liittyvät riskit eivät ole vähäisiä.

Kerhotiloissa, joissa tarjotaan välipala (esim. jogurtti, hedelmä, voileipä), on oltava vähintään keittokomerotyyppinen keittiö, jossa on tiskipöytä, jääkaappi, astianpesukone ja tarvittaessa pakastin. Keittiössä tulee olla erillinen, asianmukaisesti varustettu (käsienpesuaineannostelija ja kertakäyttöpyyhkeet) käsienpesupiste tai vähintään kaksialtaisen tiskipöydän toinen allas tulee varata käsienpesupisteeksi. Tilassa ei saa valmistaa ruokaa.

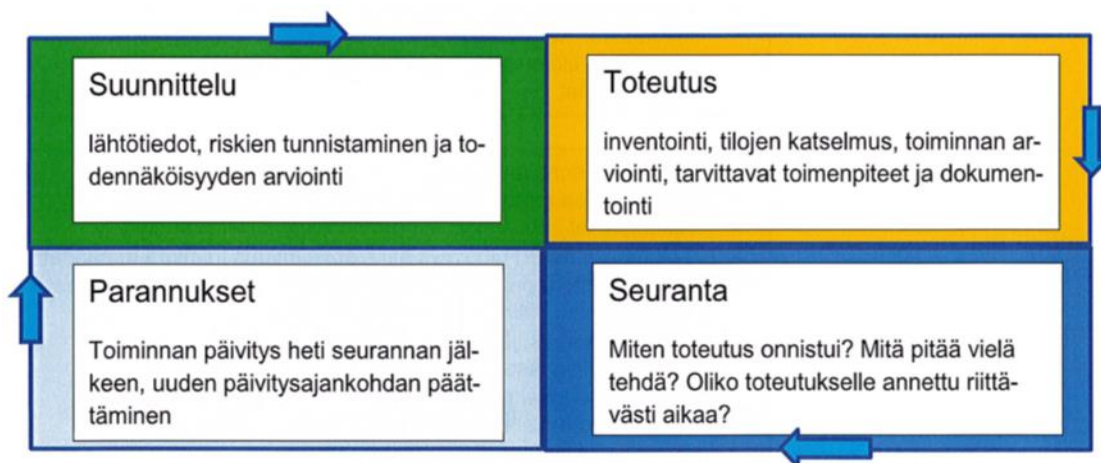
Mikäli leikki- tai kerhotila sijaitsee koulun tai päiväkodin yhteydessä, välipalat voidaan valmistaa ja likaiset astiat pestä koulun/päiväkodin keittiössä. Jos keittiössä valmistetut välipalat toimitetaan etukäteen kerhotiloihin, tulee niitä varten varata jääkaappi.

5 OMAVALVONTA

Toiminnanharjoittajalla on velvollisuus tunnistaa toimintansa terveysriskit ja järjestää toimintansa siten, että terveyshaitat estetään mahdollisuuksien mukaan. Toiminnanharjoittajan tulee voida esittää, miten toimintaan vaikuttavat riskit on tunnistettu, miten niiden vakavuus on arvioitu ja mitä riskien hallintakeinoja toiminnanharjoittaja ja työntekijät ovat ottaneet käyttöön. Tätä tarkoitusta varten toiminnanharjoittajan on hyvä laatia omavalvontasuunnitelma.

Toimivalla omavalvonnalla voidaan ehkäistä terveyshaittoja havaitsemalla puutteita sisäympäristössä tai toimintatavoissa ja korjaamalla oma-aloitteisesti havaitut puutteet.

Toimiva omavalvonta sisältää neljä osa-aluetta, jotka ovat keskenään jatkuvassa ja itseään korjaavassa prosessissa (kuva1: lähde Valviran ohje 12/2018)

Kuva 1 Omavalvontamalli

Toiminnanharjoittajan on hyvä laatia kirjallinen omavalvontasuunnitelma, jotta se on kaikkien luettavissa, käytettävissä ja hyödynnettävissä toiminnan ylläpitämisessä sekä kehittämisessä. Omavalvontasuunnitelmassa kuvataan toimintaa, toiminnan riskitekijöitä sekä riskitekijöiden ennaltaehkäisyä. Omavalvontasuunnitelma voi sisältää esimerkiksi seuraavia asioita:

- 1) Toiminnan kuvaus ja tilat
 - Tiloissa tarjottava toiminta/palvelu
 - Toiminta-ajat
 - Henkilömäärät
 - WC- ja vesipisteiden määrät
 - Siivous- ja pyykkihuolto
 - Pintojen desinfiointi
- 2) Tilojen terveydelliset olosuhteet
 - Fysikaaliset, kemialliset, biologiset

3) Toiminnan riskitekijät

- Sijainti ja ympäristö
- Toiminnot joihin sisältyy terveysriski
- Herkät väestö- ja riskiryhmät
- Toiminnassa ja tiloissa tapahtuvat muutokset
- Huoneiston korjaustarpeet
- Pintojen ja tilojen helposti puhtaana pidettävyys
- Haittaeläimet

4) Riskitekijöiden ennaltaehkäisy

- Ajantasainen selvitys rakennuksen kunnosta
- Ajantasaiset käyttäjäkyselyt (ml. mahdolliset sisäilmakyselyt)
- Toiminta ja tilojen riittävyys sekä soveltuvuus toimintaan nähden
- Henkilökunnan perehdytys ja ajantasaiset työ- ja toimintaohjeet
- Sidosryhmien välinen yhteistyö ja viestintä
- Tilojen siisteys, järjestys ja hygieenisuus
 - Siivoussuunnitelma ja toteutumisen seuranta
- Huoltosuunnitelmat kiinteistöön ja teknisiin laitteisiin liittyen
 - Ilmanvaihtolaiteiden nuohous ja puhdistus
 - Tilojen korjaukset / toimivuus
 - Toiminnassa käytettävien laitteiden toimivuuden seuranta
- Sisäilmaongelmissa toimiminen ja milloin on syytä epäillä sisäilmaongelmaa
- Epidemioihin ja muihin häiriötilanteisiin varautuminen
- Haittaeläimien torjunta

Dokumentaatio kuuluu omavalvontaan. Omavalvontaan sisältyy terveydellisiin olosuhteisiin liittyvien ilmoitusten ja toimenpiteiden kirjaaminen ja dokumenttien säilyttäminen. Kirjaaminen on myös omavalvonnan kehittämisen edellytys.

6 LAINSÄÄDÄNTÖÄ JA MUITA OHJEITA

Elintarvikelaki (23/2006)

Terveysturvallisuuslaki (763/1994)

Terveysturvallisuusasetus (1280/1994)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksesta (545/2015) (Asumisterveysasetus) tavu

Sosiaali- ja terveysministeriö ja Stakes: Päivähoidon turvallisuussuunnittelu, 2008

Suomen Rakentamismääräyskokoelma

RT-kortti: Päiväkotien suunnittelu, 2010, RT 96-11003

RT-kortti: Ulkoleikkipaikat, 2009, RT 89-10966

7 YHTEYSTIEDOT

Espoon seudun ympäristöterveys

PL 210

02070 ESPOON KAUPUNKI

käyntiosoite: Pihatörmä 1 C (Espoo) ja Ervastintie 2 (Kirkkonummi)

asiakaspalvelu (09) 816 23900 (ma–pe klo 8.30–12.00)
terveydensuojelu@espoo.fi
www.espoo.fi/ymparistoterveys